

Sopimus viranomaisen myyntirajapinnan käytöstä ja mobiililippujen jälleenmyynnistä**Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi
Henkilökuljetusten järjestäminen**

Taustaa

Lain liikenteen palveluista (320/2017) mukaan liikkumispalvelun tarjoajien on avattava palvelua koskevat olennaiset tiedot vapaasti saataville ja kertalippujen myyntirajapinta on avattava toisille liikennepalveluille sekä yhdistämispalveluille, joissa muodostetaan matkaketjuja ja muita palvelukokonaisuuksia yhdistelemällä eri palveluntarjoajien liikkumispalveluja.

Joukkoliikenteen toimivaltaiset viranomaiset ovat veloitettuja myyntirajapinnan avaamiseen, ja rajapintaa hyödyntävän toimijan kanssa on solmittava sopimus. Liikennepalvelulain asettama sopimisvelvoite edellyttää myös yhteydenottoihin vastaamista kohtuullisessa ajassa. Pääsyn myyntirajapintaan on oltava kohtuullista, syrjimätöntä ja oikeudenmukaista. Rajapinnan käyttöä rajoittavat ehdot eivät ole sallittuja. Rajoituksia toimijan liiketoimintamallille, palveluille tai sen käyttämille sovelluksille ei saa asettaa. Avaamisvelvoite on ollut voimassa vuodesta 2018.

Joukkoliikenteen toimivaltaisen viranomaisen näkökulmasta on tärkeää varmistaa tasapuolisesti kumppaneita kohteleva neuvottelu- ja sopimusprosessi ja sopimusehdot. Yhtenäiset sopimusehdot edistävät samalla viranomaisen mahdollisuuksia toimia hyvänä yhteistyökumppanina ja suorittaa siltä edellytetyt tehtävät entistä sujuvammin. Käytäntöjen ja sopimusehtojen samankaltaisuus sujuvoittanee myös matkojen yhdistelyn laajenemista useampiin suomalaisiin kaupunkeihin.

Sopimusmalli

Liitteenä olevaa sopimusmallia on työstetty Jyväskylän, Tampereen, TVV Lippu- ja maksujärjestelmäosakeyhtiön sekä Paikallisliikenneliiton edustajien yhteisenä työskentelynä. Sopimusluonnos soveltuu liikennepalvelulain mukaisen kertalipun myyntirajapinnan ja mahdollisesti haltijakohtaisten lipputuotteiden avaamisen toteuttamiseen, mihin ei liity puolesta-asiointia. Tarkoitus on, että se sopii toimijoille pienistä yrityksistä kansainvälisiin toimijoihin.

Sopimukseen on kirjattu keskeiset avaamisprosessiin ja rajapinnan käyttöön liittyvät vaiheet ja velvoitteet, millä pyritään varmistamaan, että lippu toimii oikein ja näyttää oikealta.

Sopimuksessa tulee huomioida palvelun käyttäjän oikeudet, sillä matkaketjuja koskevaa palvelun käyttäjän suojaa koskevaa erityislainsäädäntöä ei ole olemassa. Operaattorin tulee välittää palvelunsa käyttäjälle joukkoliikenteen yleiset matkustus- ja matkaehdot. Sopimuksessa pääperiaatteena on, että rajapintaa käyttävällä operaattorilla on vastuu omaan palveluunsa liittyvästä asiakaspalvelusta ja reklamaatioiden käsittelystä. Toimivaltaisen viranomaisen palvelun toiminnasta johtuvat operaattorin hyvitukset matkustajille voidaan vähentää TVV:lle tilitettävästä lipunmyynnin

Kuopion kaupunkiKuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

28.10.2021

17 §

summasta, kun reklamaatiokäsittelyt ovat myös TVV:n tiedossa ja sen hyväksymiä, ja hyvitykset sen matkustus- ja matkaehtojen mukaisia.

Hyvään yhteistyöhön kuuluu, että tulossa olevista muutoksista tiedotetaan riittävän ajoissa toiselle osapuolelle. Sopimusosapuolten on välittömästi reagoitava mahdollisiin ongelmiin ja puutteisiin ja ilmoitettava niistä toisilleen.

Kumpikin sopimuksen osapuoli on oman palvelunsa rekisterinpitäjä. Osapuolet vastaavat kumpikin omassa toiminnassa käsiteltävien henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuudesta ja että henkilötietoja käsitellessä noudatetaan tietosuoja-asetuksessa määriteltyjä periaatteita, huolellisuutta ja hyvää tietojenkäsittelytapaa.

Sopimuksen solmiminen ja voimassaolo

Viranomaisen ei voi kuin perustellusta syystä kieltäytyä sopimuksen solmimisesta. Perusteltu syy sopimuksesta kieltäytymiseen voi Traficomien ohjeistuksen mukaan liittyä lähinnä siihen, ettei osapuolta pystyttäisi luotettavasti yksilöimään (rekisteröity yritys/yhteisö, y-tunnus), sopijapuoli on asetettu konkurssiin, liiketoimintakieltoon tai sopijapuoleen liittyy lakisääteisiä tai kansainvälisiin sopimusvelvoitteisiin sisältyviä rajoitteita.

Koska kyseessä on liikennepalvelulain edellyttämä sopimuspakko, sopimus on laadittu toistaiseksi voimassa olevana, eikä toimivaltaisella viranomaisella voida kirjata operaattorin kanssa samanlaista irtisanomismahdollisuutta. Sopimus voidaan viranomaisen toimesta irtisanoa vain, jos operaattori ei täytä liikennepalvelulain mukaisia velvoitteitaan tai ylivoimaisen esteen tilanteessa. Purkaminen tulee kyseeseen, jos sopijapuoli olennaisesti rikkoo sopimuksen ehtoja tai liikennepalvelulain mukaisia velvoitteitaan.

Vaikutusten arviointi

Joukkoliikenneviranomaisten tavoite myyntirajapintojen avaamisella liikkumis- ja yhdistämispalveluille on helpottaa ja lisätä joukkoliikenteen käyttöä kaupungeissa ja kaupunkiseuduilla ja osana matkaketjuja sekä yhdistelmissä muiden liikkumispalvelujen kanssa. Sopimusmallilla helpotetaan näiden palvelujen käyttöönottoa ja varmistetaan toimijoiden tasapuolinen kohtelu. Esitys on täten ympäristö- ja yritysvaikutuksiltaan myönteinen.

Esitys

Esitän, että Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta hyväksyy liitteen sopimusmallin viranomaisen yhteistyön lähtökohdaksi myyntirajapinnan avaamisessa ja valtuuttaa joukkoliikennepäällikön allekirjoittamaan sopimuksia myyntirajapinnan ja joukkoliikenteen mobiililippujen käytöstä liikkumis- ja yhdistämispalvelujen sovelluksissa kaupunkiympäristön toimintasäännön mukaisesti.

Liitteet

- 1 10003/2021 Sopimusmalli myyntirajapinnan ja toimivaltaisen viranomaisen joukkoliikenteen mobiililippujen käytöstä
- 2 10003/2021 Sopimusmallin Liite Waltti -mobiililippu ja kumppanirajapinta, Kuvaus lipun ulkoasusta ja käyttöehdoista

Valmistelija

Jukka Marko Tapio Räsänen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5008

Kuopion kaupunki

Kuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

28.10.2021

17 §

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen

Päätös

Merkitään, että joukkoliikennesuunnittelija Jukka Räsänen esitteli asiaa.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

